

**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
НА УЧЕНИЧЕСКО И СТОЛОВО ХРАНЕНЕ ЕАД
ЗА ПЪРВО ШЕСТМЕСЕЧИЕ НА 2017 ГОДИНА**

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

„Ученическо и столово хранене“ ЕАД (Дружеството) е създадено през 2000 г. Дружеството е със седалище и адрес на управление гр. Варна, ул. „Цанко Дюстабанов“ № 1, регистрирано в Търговския регистър с ЕИК: 103552229.

Собственост и управление

Към 30.06.2017 г. едноличен собственик на капитал, притежаващ 100% от акциите е Община Варна.

На свое заседание от 27.01.2016 г. с протоколно решение №5, Общински съвет гр. Варна, избира нови управителни и контролни органи, а именно:

- Съвет на директорите в състав:

Петя Данчева Железарска – председател на съвета на директорите

Марияна Василева Данаилова – член на съвета на директорите,

Д-р Божанка Георгиева Богданова – член на съвета на директорите и изпълнителен директор.

1.1. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството през 2017 г. включва производство на хранителна продукция, предимно за детски градини и училища на територията на Община Варна.

1.2. Структура на дружеството

„Ученическо и столово хранене“ ЕАД няма разкрити официално регистрирани клонове и представителства. В град Варна дружеството има разкрити обекти (пряко подчинени на централния офис), в които се извършва стопанска дейност.

Към 30.06.2017 г. средно-списъчният брой на персонала в дружеството е 250 работници и служители.

Основни показатели на икономическата среда

Основните показатели на икономическата среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2014 – 2016 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2014	2015	2016
БВП в млн. лева	82,164	88,571	91,873*
Реален растеж на БВП	1.6 %	3.0 %	na**
Инфлация в края на годината	-0.9 %	- 0.4 %	0.10 %

Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.47	1.725	1.768
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.61	1.79	1.855
Среден валутен курс на македонски денар за годината	0.03	0.03	0.03
Валутен курс на македонски денар в края на годината	0.03	0.03	0.03
Основен лихвен процент в края на годината	0.02	0.01	0.02
Безработица (в края на годината)	10.7 %	10 %	8 %

*БВП за 2016 година е по предварителни данни на БНБ; **към датата на изготвяне на отчета не са налични данни;

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. *База за изготвяне на финансовия отчет*

С разработването и влизането в сила на новия Закон за счетоводството от 01.01.2016 г. се потвърди регламентацията на две счетоводни бази за изготвяне на финансовите отчети – Международни счетоводни стандарти (МСС) и Национални счетоводни стандарти (НСС). В новия Закон значително се ограничава кръгът от предприятия, които задължително следва да прилагат МСС като счетоводна база. Съгласно чл. 34, ал.1 те остават задължителни само за предприятията от обществен интерес, дефинирани в §1, т.22 от допълнителните разпоредби на Закона. Всички останали категории предприятия – микро-, малки, средни и големи, прилагат НСС. В резултат на промените, в преходните и заключителни разпоредби се дава възможност за еднократно преминаване от МСС към НСС. Във връзка с това беше създаден и СС 42 – *Прилагане за първи път на Националните счетоводни стандарти*, който влиза в сила от 01.01.2016 г. и който касае предприятиета, прилагачи за първи път НСС, когато предходната счетоводна база на предприятието са били МСС.

Вземайки предвид тези промени в националното ни счетоводно законодателство и отчитайки факта, че дружеството попада в категорията малки предприятия, ръководството на „Ученическо и столово хранене“ ЕАД взе решение да направи преход в използваната счетоводна база и да изготвя финансовите си отчети за 2016 г. по НСС, вместо прилаганите до 2015 година МСС.

Дружеството реши да прилага НСС, считано от 01.01.2016 г., като за целта, за да бъде постигната съпоставимост на първия отчет по НСС, определя дата на преминаване 01.01.2015 г..

Предприятието е формулирало своята счетоводна политика по НСС към датата на преминаване и е изготвило въстъпителен баланс към 01.01.2015 г. (или 31.12.2014 г.). За целта са прегледани всички налични активи и пости пасиви, дали притежават качествата на такива по реда на НСС, всички позиции в отделните елементи на финансовия отчет са прегледани според начина на тяхната класификация и са направени нужните рекласификации, направен е и преглед на оценките на всички активи и пасиви, дали са в съответствие с изискванията на НСС.

Когато счетоводните политики, които предприятието ще използва в своя възпителен баланс по НСС, се различават от прилаганите в предходните финансови отчети, възникващите корекции от преизчисления, признаване и други се отнасят в неразпределената печалба или ако е по-подходящо - в друга категория от собствения капитал, на датата на преминаване към НСС.

При прегледа на използваните счетоводни политики до датата на прехода и тези, които дружеството следва да приложи в своя възпителен баланс не са установени различия, които да доведат до преизчисления и корекции. Направеният переход към счетоводна база по НСС не се отразява върху финансовото състояние и финансовите резултати от дейността и паричните им потоци.

Финансовият отчет на дружеството е изгoten на база на историческата цена с изключение на земи и сгради, които са оценявани по преоценена стойност. Справедливата стойност на активите е приета стойност към датата на преминаване към НСС, съгласно §2.6.6.4. от СС 42 *Прилагане за първи път на Националните счетоводни стандарти*.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложението към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Отчетният период обхваща една календарна година - от 01 януари до 30 юни.

Текущ отчетен период – 2017 година.

Предходен отчетен период – 2016 година.

Настоящият отчет е индивидуален финансов отчет на дружеството.

Представянето на финансов отчет съгласно Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условията на финансова криза несигурностите са по-значителни).

Принципът за действащо предприятие е фундаментален принцип при изготвянето на финансовите отчети. Съгласно принципа за действащо предприятие, предприятието обикновено се разглежда като продължаващо дейността си в обозримо бъдеще без намерение или необходимост от ликвидация, преустановяване на стопанската дейност или търсене на защита от кредиторите, вследствие на съществуващи закони или други нормативни разпоредби. Съответно, активите и пасивите се отчитат на база възможността на предприятието да реализира активите и да уреди пасивите си в нормалния ход на бизнеса. При оценката за това дали принципа-предположение за действащо предприятие е уместен, ръководството взема предвид цялата налична информация за обозримото бъдеще, която обхваща поне, но не се ограничава само до дванадесетте месеца от края на отчетния период.

Ръководството с декларирано, че няма намерение да променя предмета на дейност и ще продължи усилията си за увеличаване на приходите си и печалбите.

Финансовият отчет е изгoten на принципа за действащо предприятие, който предполага, че предприятието ще продължи дейността си в обозримото бъдеще.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Дружеството е направило нужните рекласификации в отчета за приходите и разходите, в счетоводния баланс, в отчета за паричните потоци, във връзка с прехода от МСС към НСС.

Във връзка с изготвена акционерска оценка, относно задължения към персонала при пенсиониране и с цел съпоставимост на данните, дружеството е преизчислило сравнителната информация от предходния период по повод провизии при пенсиониране. Това води до промени в салдото на неразпределената печалба за текущия период.

2.3. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в счетоводния баланс, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в печалбата или загубата в момента на възникването им, като се третират като финансово приходи и разходи.

С въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз е фиксирано съотношението BGN 1.95583 = EUR 1.

2.4. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до

която стопанските изгоди се придобиват от дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на отчета, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акиз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорирани лихви.

Финансови приходи

Финансовите приходи включват лихви от вложени средства, печалби от операции в чуждестранна валута, печалби от операции с финансови инструменти, получени дивиденти от участия.

2.5. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно НСС.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Финансови разходи

Финансовите разходи включват начисления за лихви по заеми, загуби от операции в чуждестранна валута, други банкови такси и комисационни.

2.6. Дълготрайни материални активи

Подходът за класифициране на активите като дълготрайни материални е следният: дълготрайни материални активи са установими нефинансови ресурси, придобити и притежавани от предприятието, които:

- имат натурално-веществена форма;
- използват се за производството и/или доставката/продажбата на активи или услуги;
- за отдаване под наем, за административни или за други цели;
- очаква се да бъдат използвани през повече от един отчетен период.

Първоначално оценяване

Първоначално всеки дълготраен материален актив се оценява по:

- цена на придобиване, която включва покупната цена (включително митата и невъзстановимите данъци) и всички преки разходи за привеждане на даден актив в работно състояние

в съответствие с предназначението му - за активи придобити от външни източници;

- по себестойност - за създадени в предприятието.

Дълготрайните материални активи при първоначалното им придобиване са оценени по цена на придобиване, включваща покупната им цена и всички разходи до въвеждането им в експлоатация. Като такива се признават активи, които се използват повече от един отчетен период и са със стойност над 300 лв.

Последващи разходи

Последващите разходи, свързани с дълготрайните материални активи, се класифицират като текущи или като разходи, които увеличават балансовата стойност на актива, според това дали са свързани с увеличаване на икономическата изгода спрямо първоначално оценената ефективност на актива. Когато разходите се извършват с цел удължаване на полезния срок на годност на актива, увеличаване на производителността му, подобряване на качеството на продукцията и/или услугите, създаване на възможност за производство на нови продукти и/или нови услуги; въвеждане на нови производствени процеси, икономически по-изгодна промяна във функционалното предназначение на актива-в тези случаи се коригира балансовата стойност на актива.

Последващо оценяване

След първоначалното им признаване всеки отделен дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните си материални активи. Земята не се амортизира.

Полезната живот на отделните активи е определен от ръководството съобразно физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и предполагаемото морално оставяне.

Очакваният полезен живот по групи активи е както следва:

Група активи	полезен живот	
	2017 г.	2016 г.
Стради	25 г.	25 г.
Пътни съоръжения	25 г.	25 г.
Машини и оборудване	от 6 до 10 г.	от 6 до 10 г.
Компютърна техника	8 г.	8 г.
Транспортни средства	10 г.	10 г.
Стопански инвентар	от 6 до 10 г.	от 6 до 10 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на

всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно. През 2017 г. не са извършвани промени в определените срокове на полезен живот на активите.

2.7. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че тя би могла да надвишива възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в печалбата или загубата за периода.

2.8. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализуема стойност.

Материалните запаси включват материали, продукция и стоки. Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановими данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;
- готова продукция – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

В края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на първа входяща – първа изходяща стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход

в периода, в който с е признат съответният приход.

2.9. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбирами суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбирами вземания се прави, когато за събирамостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбирамите вземания се отписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията „други разходи“ от отчета за приходите и разходите .

2.10. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности и разплащателни сметки в банки .

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- парични постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%)
- Лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите по заеми за оборотни средства в плащания за оперативна дейност.
- Краткосрочно блокираните средства се третират като парични средства и парични еквиваленти
- Платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва на ред “парични потоци, свързани с дълготрайни активи” .

2.11. Търговски и други текущи задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва .

2.12. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане или други дългосрочни възнаграждения и планове за възнаграждения след напускане или под формата на компенсации с акции или с дялове от собствения капитал.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фондове „Пенсии“, фонд „Общо заболяване и майчинство“, фонд „Безработица“, фонд „Трудова злополука и професионална болест“, както и за допълнително задължително пенсионно осигуряване (универсални и професионални пенсионни фондове) - на база фиксираните по закон проценти и няма друго допълнително правно или конструктивно задължение за доплащане във фондовете в бъдеще. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в печалбата или загубата в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преченка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани акционери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в счетоводния баланс, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за приходи и разходи като:

а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, в статия „разходи за провизии“;

б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват акционерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към печалба или загуба, в статия „разходи за провизии“. Акционерските печалби и загуби произтичат от промени в акционерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството следва да назначи сертифицирани акционери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котирани в България, където функционира и самото дружество.

През 2016 г. е извършвана за първи път акционерска оценка и са начислявани провизии за обезщетение при пенсиониране. Направени са и съответните преизчисления в съпоставимите данни за периода .

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, обезщетения за:

- неспазено предизвестие - брутното трудово възнаграждение за един месец;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – брутното трудово възнаграждение за един месец;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – обезщетение в размер на две брутни месечни работни заплати;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица, без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представлят в счетоводния баланс по тяхната сегашна стойност.

2.13. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на *акционерен капитал*, който да служи като обезщетение на вземанията на кредиторите

на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в Търговския регистър акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв „фонд Резервен“, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Проеценъчният резерв е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на земи и сгради и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Поради липсата на преходен режим в СС 42 Прилагане за първи път на НСС, дружеството прилага преходната разпоредба на СС 16 Дълготрайни материални активи и прехвърля преоценъчният резерв към натрупани печалби, когато активите се отписват.

2.14. Финансови инструменти

2.14.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: „заеми (кредити) и вземания“ и „финансови активи обявени за продажба“. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в счетоводния баланс.

Обичайно дружеството признава в счетоводния баланс финансовите активи на „датата на търгуване“ - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финанс актив, то продължава да признава актива в счетоводния баланс,

но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирана или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в счетоводния баланс по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: търговски вземания, вземания от свързани предприятия, парични средства и парични еквиваленти от счетоводния баланс . Лихвеният доход по „кредитите и вземанията“ се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за приходите и разходите в статията „финансови приходи“.

На датата на всеки отчет дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията.

2.14.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в счетоводния баланс по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва .

2.15. Данъци върху печалбата

Разходите за данъци, признати в отчета за приходи и разходи, включват сумата на отсрочените данъци и текущите разходи за данъци, които не са признати директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения или вземания от бюджета, които се отнасят за текущия период и които не са платени към края на отчетния период. Текущият разход за данък е изчислен в съответствие с приложимата данъчна ставка и данъчни правила за облагане на дохода за периода, за който се отнася, на база на преобразувания финансов резултат за данъчни цели, който се различава от счетоводната печалба или загуба.

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане.

Номиналната данъчна ставка за 2017 г. е 10 % (2016 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда в края на всеки отчетен период и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъци се признават в печалбата или загубата, освен в случаите, когато възникват във връзка с операция или събитие, което е признато, в същия или друг период, извън печалбата или загубата в друг всеобхватен доход или директно в собствен капитал. В този случай и отсроченият данък се посочва директно за сметка на друг всеобхватен доход или собствен капитал, без да намира отражение в печалбата или загубата.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 30.06.2017 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10 % (31.12.2016 г.: 10 %).

2.16. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбирами вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събирама, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за приходите и разходите като загуба от обезценка.

След 180 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събирамостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само

на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента. При установяване на висока несигурност относно събирамостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотека, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събирамостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезщението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година, чрез комисия от специалисти, ръководството на дружеството прави преглед за годност и използваемост на наличностите от стоки и други материални запаси. Като индикатори за наличие на необходимост от обезценка на материални запаси комисията приема номенклатури, по които няма движение повече от две години. За тях се прави допълнителен анализ на нетната им реализуема стойност и от гледна точка на морално изхабяване. На базата на този преглед и при необходимост комисията предлага частична обезценка или обезценка в пълен размер на съответните материални запаси.

Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството в края на всеки отчетен период за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в отчета за доходите, където е представена и самата провизия.

Признаване на получени търговски отстъпки

При определяне на себестойността на стоките получените търговски отстъпки от доставчиците се приспадат от покупната стойност. В края на всеки отчетен период се прави анализ на доставките на стоки (материали) по доставчици. На база постигнатите от дружеството критерии, посочени в действащите с доставчиците за периода програми за търговски отстъпки, се прави приблизителна оценка на очаквания размер на все още неполучените към датата на отчета отстъпки, но за които дружеството е заработило правата си и които се отнасят за отчетната година, като сумата им се разпределя между наличните материални запаси (намалявайки тяхната покупна стойност) и себестойността на продадени материални запаси (които също се намалява). Където отстъпката се получава за доставки на конкретни материални запаси, тя коригира директно тяхната покупна стойност. Когато отстъпките се получават за групи материални запаси, разпределението се извършва върху всички доставки за периода, за които се полага съответната търговска отстъпка,

чрез коефициент, отразяващ относителното тегло на стойността на всяка доставена стока.

3. ПРИХОДИ ОТ ПРОДАЖБИ

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Приходи от продажба на продукция в училищни столове и детски градини	4004	3431
<i>Общо приходи от продажби:</i>	<u>4004</u>	<u>3431</u>

4. ДРУГИ ПРИХОДИ

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Усвоени парични гаранции	11	
Други доходи	15	
Приходи от продажба на амбалаж и вторични сировини	4	
Отписани задължения		
Получени застрахователни обезщетения		
Излишъци на активи	-	
<i>Общо други приходи:</i>	<u>19</u>	<u>11</u>

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Хранителни продукти	2343	1938
Електроенергия	143	182
Разход на малоценнни и малотрайни предмети и материали по поддръжка на основни активи	26	47
Консумативни материали	23	26
Гориво и смазочни материали	18	18
Вода	14	14
Работно и униформено облекло	15	4
Канцеларски материали	9	3
Резервни авточасти	2	4
<i>Общо разходи за сировини и материали:</i>	<u>2593</u>	<u>2236</u>

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.

Ремонт и поддръжка на ДМА	174	45
Наем	28	33
Охрана	24	12
Консултантски услуги	15	10
Дезинфекция, пране и сметопочистване	5	8
Съобщения и комуникации	8	9
Абонаментни услуги	6	6
Застраховки	12	4
Микробиологични изследвания	1	4
Реклама	3	3
Други услуги	15	22
Отпечатване и книговезане	1	2
Медицинско обслужване		
Местни данъци и такси		1
Технически услуги		-
Граждански договори		-
Общо разходи за външни услуги:	292	159

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Текущи възнаграждения	871	832
Възнаграждения за неползван платен годишен отпуск	5	3
Разходи за социални придобивки	1	1
<i>Общо разходи за възнаграждения(1)</i>	<i>877</i>	<i>836</i>
Вноски по социално осигуряване	160	145
Начисления за ДОО за неплатен годишен отпуск	1	1
<i>Общо разходи за осигуровки(2)</i>	<i>161</i>	<i>146</i>
<i>Общо разходи за персонала(1+2):</i>	<i>1038</i>	<i>982</i>

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Провизии при пенсиониране		
Глоби и санкции	1	
Брак на материални запаси	1	1
Представителни мероприятия	2	2

Брак на дълготрайни материални активи			-
Отписани вземания			
Други	1		2
<i>Общо други разходи:</i>	<u>5</u>		<u>5</u>

9. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Банкови такси и комисационни	<u>4</u>	<u>4</u>
<i>Общо финансови разходи:</i>	<u>4</u>	<u>4</u>

10. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
<i>Материали, в т.ч.</i>		
Малоценни и малотрайни активи на склад	2	3
Малоценни и малотрайни активи в употреба	187	193
Консумативи	4	4
Други материали	20	27
Авточасти, горива и масла за автомобили	1	1
Амбалаж	<u>4</u>	<u>4</u>
<i>Общо материали:</i>	<u>218</u>	<u>232</u>
<i>Стоки, в т.ч.</i>		
Хранителни продукти в столове	17	15
Хранителни продукти в детски градини	107	131
<i>Общо стоки:</i>	<u>124</u>	<u>146</u>
<i>Други</i>		1
<i>Общо материални запаси:</i>	<u>342</u>	<u>378</u>

Комисия от специалисти в дружеството е извършила преглед на наличните стоково материални запаси към 31 декември 2016 година, за да прецени дали са налице условия за обезценка до нетна реализуема стойност, съгласно изискванията на СС 2 „Материални запаси“. В резултат на този преглед е установено, че наличните материали и стоки не включват наличности, за които нетната реализуема стойност е по-ниска от отчетната им стойност.

11. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
--	---------------------	---------------------

Предоставени аванси		18
Вземания от клиенти	675	4
Обезценка на вземания по продажби		-2
<i>Общо:</i>	<u>675</u>	<u>20</u>

Вземанията от клиенти са безлихвени и представляват вземания по продажби на продукция в столове.

Във връзка с продажбата на продукция и стоки дружеството прилага следната политика по отношение на плащанията от клиенти:

- при директна продажба цялата стойност се заплаща от клиента веднага или до 30 дневен срок.

На база на своя исторически опит дружеството е възприело практика прилизителна оценка за съмнителни и несъбирами вземания да се прави, когато за събирамостта на цялата сума или за част от нея съществува висока несигурност – до 2 години.

12. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

	<i>2017 г.</i>	<i>2016 г.</i>
	хил. лв.	хил. лв.
Надвнесен корпоративен данък	15	15
Отложено право на данъчен кредит по ЗДДС	19	3
Вземания по липси и начети	4	4
Обезценка на вземания по липси и начети		-4
<i>Общо:</i>	<u>38</u>	<u>18</u>

13. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<i>2017 г.</i>	<i>2016 г.</i>
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в разплащателни сметки в лева	7	770
Парични средства в каса в лева	<u>218</u>	<u>2</u>
<i>Общо:</i>	<u>225</u>	<u>772</u>

Наличните към 30.06.2017 г. парични средства в разплащателни сметки на дружеството са по сметки в „Централна Кооперативна Банка“ АД.

14. РАЗХОДИ ЗА БЪДЕЩИ ПЕРИОДИ

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Застраховки	7	11
Разсрочени разходи за работно облекло	4	9
Абонаменти и др.	<u>1</u>	<u>1</u>
<i>Общо:</i>	<u><u>12</u></u>	<u><u>21</u></u>

15. СОБСТВЕН КАПИТАЛ

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Основен капитал	292	292
Натрупани печалби/загуби в т.ч.	(215)	(88)
<i>Непокрита загуба от минали години</i>	<i>(452)</i>	<i>(325)</i>
<i>Неразпределена печалба от минали години</i>	<i>237</i>	<i>237</i>
<i>Печалба от текущата година</i>	<i>60</i>	<i>(127)</i>
 Преоценъчен резерв	 94	 94
Други резерви	26	26
<i>Общо:</i>	<u><u>257</u></u>	<u><u>197</u></u>

Основен капитал

Към 30.06.2017 г. регистрираният дружествен (акционерен) капитал на „УЧЕНИЧЕСКО И СТОЛОВО ХРАНЕНЕ“ ЕАД възлиза на 292 хил. лв., разпределен в 2920 бр. акции, всяка с номинална стойност от 100 лв.

Община Варна е единоличен собственик на капитала на Дружеството.

Натрупаните загуби включват неразпределени печалби и загуби, генериирани от дейността на дружеството;

Преоценъчният резерв на земи и сгради в размер на 94 хил. лв. (31.12.2015 г.: 94 хил. лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на активите и техните справедливи стойности към датите на съответните преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно в този резерв.

Другите резерви представляват активи на собственика „Община Варна“, внесени в капитала на дружеството през 2001 г., но без премиална регистрация в съда.

16. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
--	---------------------	---------------------

Задължения към доставчици	939	889
Задължения към предприятия от група		21
Задължения към персонала	90	85
Осигурителни задължения	46	42
Данъчни задължения	39	45
Други, в т.ч.:		
Гаранционни суми	62	62
Други задължения	39	30
Общо:	1215	1174

„Други задължения“ включват удръжки от работни заплати на работници и служители по заеми и по запорирани трудови възнаграждения, задължения към членовете на Съвета на директорите за извършени от тяхна страна гаранционни вноски съгласно изискванията на Търговския закон и задължение за санкция.

Дружеството ползва 60 дневни кредитни периоди за задълженията си към доставчици.

Данъчните задължения включват:

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Данъци върху доходите на физическите лица	11	8
ДДС за внасяне	28	37
Общо:	39	45

Задължения към персонала и осигурителни задължения

	2017 г. хил. лв.	2016 г. хил. лв.
Задължения към персонала, в т.ч.:		
текущи задължения за работни заплати	82	78
начисления за неползвани компенсируеми отпуски	8	7
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:		
текущи задължения за осигуровки	45	41
осигуровки за неползвани компенсируеми отпуски	1	1
Общо:	136	127

Дружеството начислява задължения за неизползван платен отпуск от персонала в съответствие с НСС 19 *Доходи на наети лица*. Движението на тези начисления за периода е, както следва:

Ръководството на Дружеството счита, че стойността, по която краткосрочните задължения са представени в счетоводния баланс, съответства на справедливата им цена.

17. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА (ПРОВИЗИИ) ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на настия персонал към 31 декември 2016 година при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на 6 брутни заплати към момента на пенсиониране.

За определяне на тези задължения дружеството е направило акционерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран акционер Веселин Петков Вълчев. На база на изготвения от акционера доклад е определено задължение в баланса към 31 декември 2016 година в размер на 177 хил.лв. (2015 г. - 213 хил.лв.)

18. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързващи парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състоянието на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени за да се определят адекватни цени на стоките и услугите на дружеството и на привлечения от него заемен капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо от Съвета на директорите и Изпълнителния директор съгласно политиката, определена от собственика.

Пазарен риск

A) Валутен риск

Дружеството не извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти и не е изложено на значителен валутен риск, тъй като всички негови операции и сделки са в български лева. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутните курсове на USD и GBP, в бъдеще и повишаване на някои вносни сировини, но ръководството на

дружеството счита че такива ефекти могат да повлият само косвено.

Б) Ценови рисък

Дружеството не е изложено на съществен ценови рисък от негативни промени в доставните цени на купуваните от него стоки и услуги. Досегашната практика показва, че движението на цените е плавно и предвидимо.

Дружеството не е изложено на съществен ценови рисък за негативни промени и в цените на предлаганите от него стоки и услуги, защото те са обект на периодичен анализ, преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара. Дружеството прави периодичен преглед на пазарните цени, по които предлага стоките и услугите си, спрямо общите ценови равнища в страната, за да може при необходимост да се извършат плавно и постепенно корекции на тези цени.

В) Кредитен рисък

Основните финансови активи на дружеството са парични средства – в брой и в банкови сметки, вземания от клиенти и другите краткосрочни вземания.

Кредитен рисък е основно рисъкът, при който контрагентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми.

По отношение на търговските и други вземания дружеството не е изложено на значителен кредитен рисък към нито един отделен контрагент или към група от контрагенти, които имат сходни характеристики. Търговските вземания се състоят от малко на брой клиенти с географско местоположение предимно в гр. Варна. На базата на исторически показатели ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е много добра.

Кредитният рисък на паричните средства по банкови сметки и деривативните финансови инструменти е минимален, тъй като Дружеството работи само с банки с висок кредитен рейтинг.

Г) Ликвиден рисък

Ликвидният рисък е рисъкът Дружеството да не може да изпълни финансовите си задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации.

Целта на Ръководството е да поддържа постоянен баланс между непрекъснатостта и гъвкавостта на финансовите ресурси, чрез използване на различни форми на финансиране. Управлението на ликвидния рисък е отговорност на ръководството и включва поддържането на достатъчни наличности от парични средства, договаряне на адекватни кредитни линии, изготвяне, анализ и актуализиране на прогнози за паричните потоци.

Д) Риск на лихвоносните парични потоци

Дружеството не е изложено на лихвен рисък, тъй като няма склучени договори за заем и няма други задължения с доворена дължима лихва.

Е) Управление на капиталовия рисък

Дружеството управлява капитала си така, че да осигури функционирането си като действащо предприятие, като едновременно с това се стреми да максимизира възвращаемостта

за акционерите, чрез оптимизация на съотношението между дълг и капитал (възвращаемостта на инвестириания капитал). Целта на Ръководството е да поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и пазара и да гарантира бъдещото развитие на Дружеството.

19. УСЛОВНИ АКТИВИ И ПАСИВИ

„Ученическо и столово хранене“ ЕАД няма условни задължения, вземания и ангажименти.

20. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

През отчетния период са осъществени сделки със следните свързани лица:

Име на дружеството	Вид свързаност
Община Варна	Едноличен собственик

Обемите на сделките, осъществени със свързани лица за 2016 и 2015 година са, както следва:

Свързано лице	Тип транзакция	Обем на транзакциите		Вземания/(Задължения)	
		2017 хил. лв	2016 хил. лв	2017 хил. лв	2016 хил. лв
Община Варна	продажби на продукция	4519	3899	652	/21/

Задълженията към свързани лица за 2017 г. са със срок на изискуемост 30 дни и са платени към датата на съставяне на финансовия отчет.

Изпълнителен директор:

(д-р Боянка Георгиева)

Гл. счетоводител:

(Кюта Паскова)